

Janes historie

Jane på 42 lever til dagligt med sin mand og sine to piger på henholdsvis 10 og 14 år. For 12 år siden ændrede Jane og hendes families liv sig markant. Hendes mor bliver ramt af en hjerneblødning, der gør hende lam i venstre side af kroppen. Moren ligger i koma i fire uger, hvilket medfører, at familien lander i en chokfase. De jubler og græder skiftevis over morens fremskridt og tilbagegang. Både Janes familie og især hendes far har taget sig rigtig meget af Janes mor og støttet så godt, som de nu kunne:

”Vi besøgte hende meget, var der for vores far og formåede som familie at bakke hinanden op og støtte, når den ene havde en dårlig dag”, fortæller Jane.

Jane er på det tidspunkt ikke et sekund i tvivl om, at hendes hverdag bliver anderledes. Hendes mor, som altid har været familiens samlingspunkt og et meget givende menneske, mangler i den grad. Men morens sygdom fører også til et tættere følelsesmæssigt forhold til Janes far. De får nogle gode snakke, så de nemmere kan forholde sig til hvad der er sket.

Men i februar 2014 går det igen galt. Denne gang er det Janes far, der bliver ramt af en blodprop i hjernen, hvorefter han lammes i højre side af kroppen og mister evnen til at tale. Jane har nu både en mor og en far, som hun skal passe og pleje og tage ekstra hensyn til. Hvor det før var Janes far, der dagligt besøgte hendes mor og ordnede alle de praktiske sager, var det nu Jane selv og hendes søster, der måtte stå for dette.

Jane fortæller: ”Vi bestræber os på at besøge begge vores forældre som minimum en gang hver pr. uge. Vi er koordinatorene til plejehjemmet, hjemmehjælpen, kommunen osv. Vi køber ind til vores far, da han ikke er begejstret for det vakuumpakkede mad, kommunen leverer, så den opgave har vi påtaget os. Vi opmuntrer og prøver så vidt muligt at sprede glæde og positivitet i deres ellers noget amputerede og meget anderledes hverdag”.

Ud over Janes forældre har hun sine to døtre, som hun skal være der for. Det har været hårdt for Jane også at skulle tage hånd om deres sorg og deres reaktioner på, at de nu har mistet den bedstefar, de altid har elsket. Selvom hele forløbet har været præget af op- og nedture, kan Jane ofte føle, at hun har fået sit tredje og fjerde barn. Det kan hun specielt mærke, når hun skal på ferie eller være væk i længere tid, da det så er hende, der skal sørge for, at der er købt ind for hendes far og også at både hendes mor og far får besøg. Dette pres påvirker Janes hverdag, og det kan sommetider føles, som om hun ikke er der nok for sine forældre og ikke besøger dem ofte nok:

”Jeg tænker på dem hver eneste dag og har ofte dårlig samvittighed over ikke at besøge dem oftere end jeg gør. Men det skal også siges, at jeg har valgt at prioritere. Jeg er jo nødt til at beholde mit job, både af økonomiske og sociale årsager, og at jeg vil prioritere min familie så vores døtre ikke flytter hjemme fra om et antal år med et anstrengt forhold til deres bedsteforældre, fordi de igennem deres barndom har taget AL min tid. Vi har også nogle gode veninder, venner og naboer, som jeg VIL have tid til at pleje også”, fortæller Jane.

Ikke nok med at Jane bruger meget tid på at tage sig af sine forældre - hun har også valgt at gå ind i bestyrelsen i det snedkerværksted som hendes far ejer 60 % af, for at få det til at køre videre. Og det er også noget, der tager lang tid.

Som pårørende finder Jane det altså både psykisk og fysisk hårdt. Der er mange kampe som skal tages både med kommunen og forskellige offentlige instanser. Det kan være svært at være følelsesmæssigt gear til at kæmpe de kampe, især fordi systemet er så firkantet og stift. Også forholdene i Janes egen familie har været sat på prøve, men er endt med at være blevet stærkere. Især forholdet mellem Jane og hendes søster er blevet stærkere, og de er blevet bedre til at hjælpe og støtte hinanden. Denne enorme opbakning og støtte fra familien har været med til at gøre forældrenes sygdomsforløb lettere og mere overskueligt selv i de hårdeste tider.

Fortalt af Fortalt af Emilie Damsgaard august 2015.

Pårørende i Danmark mener:

Pårørende som Jane bliver ofte kaldt "sandwichgenerationen" fordi de er klemmt mellem to eller flere generationer og jonglerer mellem både den yngre og den ældre generations behov.

I forhold til omsorgen for den ældre generation, står det voksne barn ofte meget alene om plejen, omsorgen eller koordineringen af de forskellige tiltag. Kommunerne har imidlertid en vejledningsforpligtelse omkring servicelovens bestemmelser om hjemmehjælp samt lejlighedsvis aflastning & afløsning. Hvis alle kommunerne også havde en pårørendekonsulent (- det har blot 5 kommuner i Danmark) kunne vedkommende bistå med en støtteplan til familien.

I takt med den demografiske udvikling, som vi går i møde med faldende fødselstal og en stigende andel af ældre medborgere, vil der komme store ændringer i omsorgsydelserne og måderne at levere omsorg og pleje på – og det er på tide, at det officielle Danmark indretter sig efter dette.